

VERTINIMAS KAIP REZULTATAS.

Grįžtamasis ryšys, pagrįstas mokinių iniciatyva: žiedo metodas

Teigiami šio metodo bruožai:

- emociškai aktyvi apklausa,
- mažėja konfliktinių situacijų,
- mąstymo veikla aktyvi,
- įgytos žinios giles.

Žinias ir įgūdžius galima patikrinti ir tobulinti, panaudojant *žiedo metodą*, kuris yra *efektyvus* grįžtamajame ryšyje „mokytojas-mokinys“.

Jis gali užimti nedidelę pamokos dalį ir trukti 15-20 min.

Svarbiausias šio metodo aspektas pasireiškia tuo, kad žinias tikrina patys mokiniai (prižiūrimi mokytojo). Mokiniai analizuoja ir vertina savo draugų atsakymus į įvairius klausimus. Kitas svarbus aspektas – mokiniai tobulina savo šnekamąją kalbą.

Vertinama ne tik, kaip mokinys atsakė į užduotą klausimą, bet ir pats klausimas.

Mokytojas paskiria 2-3 mokinius (savaiame suprantama, jog tai stipriausi klasės mokiniai) savo asistentais, jie išklauso atsakymus, analizuoja ir vertina savo draugus.

„Žiedo“ metodo algoritmas/planas:

- Prie lentos kviečiami 3, 4, 5 ir daugiau mokinių, priklausomai nuo temos apimties.
- Pirmasis mokinys užduoda klausimą antrajam, antrasis atsako ir užduoda klausimą trečiajam ir t.t.
- Klausimai turi būti korektiški, trumpi ir aiškūs.
- Vertinami ne tik atsakymai, bet ir klausimai; įvedama taškų sistema.
- Žiedą sustabdo mokytojas.

Kiti klasės draugai taip pat dalyvauja darbe. Visi sąsiuviniai, vadovėliai ir kitos priemonės užverstos. Jei kažkas iš mokinių, esančių „žiede“, negali paklausti ar atsakyti, mokiniai-asistentai klausia klasės. Jei klasė neatsako – atsako patys mokiniai asistentai.

Kai žiedas sustabdomas, mokytojo asistentai analizuoja kiekvieno dalyvavusio apklausoje mokinio atsakymus. Surašomi taškai, klasė gali koreguoti pažymį. Mokinius asistentus vertina mokytojas.

Dvigubo žiedo metodas (dviejų eilių apskritas stalas)

Jei reikia pasikeisti nuomone, sprendžiant aktualią problemą, ruošiantis kontroliniui, kartojant ir analizuojant skyrių ar pan., taikomas „*dvigubo žiedo*“ metodas. Dvi grupės dalyvių sudaro dvigubą ratą. Pirmoji grupė – vidinė- gali laisvai išsakyti savo nuomonę. Labai svarbu, kad mokiniai nekritikuotų kitų nuomonės, kad diskusija vyktų laisvai. Antrosios grupės (išorinis ratas) dalyviai fiksuoja vidinio rato dalyvių pasisakymus ir ruošia savo komentarus ir klausimus.

Komentariai gali būti nagrinėjamos problemos, aptariamo proceso ar skyriaus žinių apibendrinimas, pasikartojimas prieš kontrolinį, tam tikrų dėsningumų tema ir t.t.

Mokytojas yra tik koordinatorius: nesikiša į pokalbio turinį, bet nukreipia jį į nagrinėjamos temos rėmus, fiksuoja skirtingas nuomones. Atlikęs darbą vidiniame rate, mokytojas dirba su išoriniu ratu. Išorinis ratas, taip pat kaip ir vidinis, diskutuoja ta pačia tema. Darbo pabaigoje mokytojas prašo suformuluoti išvadas (raštu arba žodžiu), po to pasako savo pastabas ar komentarus.

PAPILDOMA INFORMACIJA

Iš to, kokį klausimą suformuluoja mokinys, galima spręsti, kaip jis analizuoja ir sistemina informaciją, kas papuola į jo akiratį, o kas tampa nevertas dėmesio.

Mokinius galima išmokyti formuluoti klausimus. Konkretių ir atvirų klausimų lentelę galima naudoti per visas pamokos dalis:

Konkretieji klausimai	Atvirieji klausimai
Kas...?	Ar teisinga, kad... (duokite 3 paaiškinimus, kodėl?)
Kada...?	Paašškinkite, kodėl...?
Ar gali...?	Kodėl Jūs/Tu manote/ai...?
Ar bus...?	Kuo skiriasi...?
Kaip vadinasi...?	Išivaizduokite, kas bus, jeigu...?
Ar buvo...?	Kas, jei...?
Sutinkate Jūs/Tu su...?	Pagrįskite (paašškinkite) savo požiūrį, jei...?
Ar pritari, kad...?	Ar tikite, kad...? Kodėl?

Mokėjimą iškelti klausimus galima išlavinti ir tokiais pratimais:

- 10 klausimų pratimas. Vaikas turi įspėti partnerio sugalotą daiktą, reiškinį, personažą ar pan. jis gali klausti ne daugiau kaip 10 klausimų.
- Klausimų uždavimas pagal išdalintus paveikslėlius (žmonių, daiktų, piktogramų ir t.t.).
- 3 klausimų uždavimas prie tavęs priėjusiam nepažįstamam suaugusiajam arba kitos klasės mokiniui.